

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 327/2019
25.12.2019. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Ковачевић, адвокат у ..., против туженог ББ, ..., а.д ... из ..., кога заступа Далибор Манић, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж1 4020/2017 од 01.03.2018. године, исправљеној решењем Гж1 4020/17 од 25.04.2018. године, у седници већа 25.12.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду број Гж1 4020/2017 од 01.03.2018. године, исправљена решењем Гж1 4020/17 од 25.04.2018. године и предмет враћа том суду ради поновног одлучивања о жалби тужиоца.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду број П1 916/10 од 29.05.2013. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконито поништи решење туженог ... број ...-.../... од 04.04.2005. године којим је тужиоцу престао радни однос (први став). Другим ставом изреке је одбијен тужбени захтев тужиоца за враћање на радно место саветника у сектору за надзор и интерну ревизију туженог. Трећим ставом изреке је одбијен предлог тужиоца за одређивање привремене мере. Четвртим ставом изреке је обавезан тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 228.000,00 динара, у року од 8 дана. Петим ставом изреке је одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом број Гж1 4020/2017 од 01.03.2018. године, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио је првостепену пресуду у првом, другом, четвртом и петом ставу изреке. Обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка по жалби исплати износ од 69.000,00 динара у року од 15 дана, а преко досуђеног износа па до траженог износа је захтев одбијен.

Решењем Гж1 4020/17 од 25.04.2018. године је исправљена пресуда Апелационог суда у Београду у изреци у погледу погрешно означеног броја првостепене пресуде, тако што је правилно означен број као „П1 бр.916/10“.

Против правноснажне пресуде донете у другостепеном поступку, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку учињене у поступку пред другостепеним судом, због погрешне примене материјалног права и због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања на основу члана 403. став 2. Закона о парничном поступку, а у вези са чланом 441. Закона о парничном поступку – посебни поступак у парницама из радних односа.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Одлучујући о ревизији тужиоца на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014), а који се примењује на основу члана 506. став 2. Закона о парничном поступку, јер је Врховни касациони суд претходну пресуду укинуо 13.09.2017. године, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог на пословима саветника у сектору за надзоре и интерну ревизију. Решењем туженог од 04.04.2005. године тужиоцу је отказан уговор о раду са свим анексима због тежих повреда радних обавеза утврђених чланом 77в став 1. тачка 1. и 14. Правилника о изменама и допунама Правилника о раду туженог, са даном 04.04.2005. године. Тужиоцу су стављене на терет две повреде радних дужности и то да је у периоду од 07.10. до 12.10.2004. године пропустио да без одлагања отклони застој у раду система ББ насталог услед блокаде SQL сервера и што је саставио допис 01.03.2005. године и упутио га Управном одбору туженог и представницима других државних институција чиме је износио и преносио неистините податке у вези са пословањем предузећа. У образложењу побијаног решења је наведено да је тужилац одговоран, јер је својом кривицом учинио тежу повреду радне обавезе (неизвршавање, неблаговремено и несавесно вршење радних обавеза). Отказу уговора о раду је претходило упозорење тужиоцу на постојање отказних разлога.

Првостепени суд је утврдио да је тужилац 01.03.2005. године упутио Управном одбору и другим државним институцијама допис којим је указао на неправилност рада на седницама Управног одбора, а које се састоје у непрецизности записника и исправци, те проглашења неких одлука за усвојене иако се о њима није гласало, недостављању материјала уз записник, нетранспарентности појединих усвојених докумената, те материјала уз записник са претходно одржаних седница и о другим пропустима везаним за седнице, а указао је и на неправилности везане за тендер за које је сматрао да постоје и због ког изношења је трпео понижење од стране директора. Оцењујући законитост оспореног решења првостепени суд је утврдио да је тужилац учинио повреду радне обавезе из члана 77в став 1. тачка 14. Правилника о изменама и допунама Правилника о раду (изношење и преношење неистинитих података у вези са пословањем предузећа) из којих разлога је одбио тужбени захтев тужиоца, при чему није утврдио да ли је тужилац учинио другу повреду радне обавезе из члана 77в став 1. тачка 1. дефинисане као неизвршавање, неблаговремено и несавесно или немарно извршавање радних обавеза.

Другостепени суд је одржао расправу и поновио доказе, оценио их и утврдио чињенице да је у периоду од 07.10.2004. године до 13.10.2004. године у мрежи ББ ХОВ уочена велика потешкоћа у раду апликативног софтвера које се манифестовала у продукционом SQL, да се проблем решавао интензивним мониторингањем софтверским алатима. Због превелике сложености проблема блокаде процеса на SQL приступило се фазном решењу проблема методом „корак по корак“ у циљу санације изолације проблема како би његов утицај био што мањи на одвијање и тих процеса. Најозбиљније интервенције по овом питању извршено је 14.10.2004. године и тиме је тадашњи проблем само саниран и изолован, али не и дефинитивно решен. Решењем директора туженог 06.09.2004. године је образована радна група за послове пресељења опрема међу којима је би овде тужилац са задатком да обезбеди континуирано и несметано функционисање ББ ХОВ приликом пресељења рачунарске и друге ИТ опреме на локацију уз претходну израду детаљног плана потребних активности, уз обавезу радне групе да у току реализације задатка подноси извештај директору ББ за проблем сазнала тек 12.10.2004. године, иако је тужилац за проблем знао још 07.10.2004. године.

На основу ових утврђених чињеница другостепени суд је закључио да је тужилац уз свест о недопустивости таквог понашања противно процедурама у овим ситуацијама пропустио да без одлагања предузме потребне мере на отклањању застоја у раду система ББ ... услед блокада SQL сервера, а које мере је био дужан да предузме у складу са описом посла његовог радног места, чиме је учинио тежу повреду радне обавезе утврђене Правилником о раду туженог који је био на снази у време учињене повреде радне обавезе од стране тужиоца. Закључио је да је решење о отказу законито, да је за законитост решења довољно да се утврди да је запослени учинио бар једну од више повреде које су му стављене на терет, те је и из тих разлога одбио жалбу тужиоца.

Основано се ревизијом тужиоца наводи да је другостепена одлука донета на основу погрешне примене материјалног права.

Закон о раду РС („Службени гласник РС“ број 24/2005 од 15.03.2005. године) је ступио на снагу 23.03.2005. године. Решење о отказу уговора о раду је донето 04.04.2005. године, те је овај закон на основу кога се мора решити овај радни спор. Чланом 184. став 1. Закона о раду је прописано да се отказ уговора о раду из члана 179. тачка 1, 2, 3, 5. и 6. овог закона може дати запосленом од стране послодавца у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

Из утврђених чињеница произилази да је другостепени суд утврдио одговорност тужиоца зато што је у периоду од 07.10. до 12.10.2004. године пропустио да без одлагања отклони застој у раду система ББ. Утврђено је да се радило о превеликој сложености проблема блокаде процеса на SQL серверу и да је законска заступница туженог за тај проблем сазнала 12.10.2004. године. Како је решење о отказу уговора о раду тужени донео 04.04.2005. године очигледно је да

је побијано решење донето по протеку рока од три месеца од дана када је послодавац сазнао за чињенице које су основ за давање отказа.

Другостепени суд није имао у виду да је наступила застарелост повреде радне обавезе за коју је оценио да је тужени одговоран те да је зато решење о отказу уговора законито. Одлучујући о жалби тужиоца на првостепену пресуду није се изјаснио да ли је правилно одбијен тужбени захтева тужиоца у односу на другу повреду радних дужности (састављање дописа од 01.03.2005. године Управном одбору и другим државним институцијама чиме је износио и преносио неистините податке о раду туженог), те се другостепена пресуда мора укинути како би другостепени суд поново одлучио о жалби тужиоца.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић